

גדעון 6 – החלום ושיברו

(1) שופטים פרק ז, ט-יח

(ט) ויהי בלילה ההוא ויאמר אליו יקנוק קום רד במחנה כי נתתו בנדך: (י) ואם ירא אתה ללכת רד אתה ופרה נערך אל המחנה: (יא) ושמעת מה ידברו ואחר תחזקנה נדיך ונרדת במחנה נכד הוא ופרה נערו אל קצה החמשים אשר במחנה: (יב) ומדנו נעמלק וכל בני קדם נפלים בעמק כארבה לרב ולגמליהם אין מספר כחול שעל שפת הים לרב: (יג) ויבא גדעון והנה איש מספר לרעהו חלום ויאמר הנה חלום חלמתי והנה צלול צליל לחם שערים מתהפך במחנה מדנו ויבא עד האהל ויכהו ויפל ויהפכהו למעלה ונפל האהל: (יד) ויען רעהו ויאמר אין זאת בלתי אם חרב גדעון בן יואש איש ישראל נתן האלהים בידו את מדנו ואת כל המחנה: פ (טו) ויהי כשמע גדעון את מספר החלום ואת שברו וישתחו וישב אל מחנה ישראל ויאמר קומי כי נתן יקנוק בנדכם את מחנה מדנו: (טז) ויחץ את שלש מאות האיש שלשה ראשים ויתן שופרות ביד פלם וכדים רקים ולפדים בתוך הכדים: (יז) ויאמר אליהם ממני תראו וכן תעשו והנה אנכי בא בקצה המחנה והנה כאשר אעשה כן תעשו: (יח) ותקעתי בשופר אנכי וכל אשר אתי ותקעתם בשופרות גם אתם סביבות כל המחנה ואמרתם ליקנוק ולגדעון: פ

(2) מלבי"ם שופטים פרק ז

(ט – יא) רד כו' במחנה וכו' ואם ירא וכו' יכד כו' אל המחנה. המחנה. הוא שיפול במחנה לכבשה: ואל המחנה. הוא שיעמוד מחוץ לשמוע מה ידברו. וז"ש ואם ירא אתה (כ"ל וזו) לא תפטר להשפיע עליך רוח גבוהה, שלא תחול על רכי הלבו, רד אתה בעמך אל המחנה וכו' ואח"כ תחזקנה ידך וירדת במחנה, להלחם: קחה החמשים. פי' המזוינים, כי לא כולם היו מזוינים רק העומדים בקצה על המשמר: (יג) השאלות (יג) מה כוונת החלום בפרטיו?:

והנה כליל לחם שעורים. היה אז ע"ז ניסן שאז קציר שעורים והם באו לבזו קציר שדה שהוא לחם שעורים, ראה כליל וקול רעש כלילת לחם השעורים שראו לשלול, שהוא מתהפך במחנה מדיו, שחתת שחלה התחברו מפניהם, נהפך הוא לשלול בשונאיהם: ויבא עד האהל. שהוא עד המחנה ששם האהלים: ויכהו ויפל. הוא ההגדה שיפלו חללים: ויהפכהו למעלה. הוא חזיון שני שאח"כ זרחו מן העמק אל ההרים שסביב, ושם נפל האהל לגמרי, וז"ש ויען ויאמר וכו':

(3) פסיקתא רבתי (איש שלום) פיסקא יח - פי' העומר

רבי יוחנן אמר לעולם לא תהא מצות העומר קלה בעיניכם שעל ידי מצות העומר זכה אברהם וירש את ארץ כנען שנאמר ונתתי לך ולזרעך אחריו את ארץ מגוריו וגו' (בראשית י"ז ח') על מנת ואתה את בריתי תשמר (שם שם /בראשית י"ז ט') ואיזה זה מצות העומר, רבי שמעון בן לקיש אמר לעולם לא תהא מצות העומר קלה בעיניך שע"י מצות העומר עשה הקדוש ברוך הוא שלום בין איש לאשתו הדא היא דכתב והביא האיש את אשתו אל הכהן והביא את קרבנה עליה עשירית האיפה קמח שעורים וגו' (במדבר ה' ט"ו) ואיזה זה מצות העומר. רבי אבהו ואמרי לה רבי יהושע בן לוי ורבי שמואל בר נחמני ורבנן, רבי יהושע בן לוי אמר היא שעמדה להם בימי גדעון שנאמר ויבא גדעון והנה איש מספר חלום ויאמר הנה חלום חלמתי והנה צליל לחם שעורים מתהפך במחנה מדיו ויבא עד האהל ויכהו ויהפכו למעלה ויפל האהל (שופטים ז' י"ג), מהו צליל לחם שעורים רבנין אמרין על שצליל עליהם אותו הדור מן הצדיקים ובזכות מה ניצלו בזכות לחם שעורים ואיזו זו מצות העומר, ר' שמואל בר נחמן [אמר] היא שעמדה להם בימי חזקיהו והיה כל מעבר מטה מוסדה אשר יניח עליו בתופים במחולות ובמלחמות תנופה נלחם בהם (ישעיה ל"ב), וכי יש מלחמות [תנופה] באותו הדור הוי אומר זו מצות העומר, ורבנין אמרין היא שעמדה להם בימי יחזקאל ואתה קח לך חטין ושעורין ופול ועדשים ודוחן וכוסמים ונתתה אותם בכלי אחד ועשית אותם ללחם למספר הימים אשר אתה שוכב על צדך שלש מאות ותשעים יום תאכלנו (יחזקאל ד' ט') מהו ללחם ריבה בה שעורים רבי שמואל בר נחמן אמר דברים שהם מצירים את בני מעים שמואל אומר תמן אמרין עבדיה מיניה חררא לכלבא ולא (טעמאי) [טעמיה], שאלה מטרונית את רבי יוסי בן חלפתא אמרה לו כמה צער נצטער אותו הצדיק כמה עבדים וכמה שפחות יש לו והם מבזין בו במאכל בסוף אמר לה להודיעך שבכל מקום שישראל בצער הצדיקים הווין עמהם בצער, רבי לוי אמר היא שעמדה להם בימי המן, בזמן שראה מרדכי להמן שבא לקראתו והסוס בידו אמר דומה אני שרשע זה להרגני בא, ואמר לתלמידיו בירחו לכם שלא תכוון בגחלת, אמרו בין לחיים בין למות עמך אנו, מה עשה התעטף בטליתו ועמד לו להתפלל, אתה הוא רשע וייתב להון גביו, אמר להון במה אתם עסוקים, אמרו לו במצות העומר שהיו ישראל מקריבין בבית המקדש, אמר להון ודמה הוה הדין עומרא דכסף וזהב או דחיטין ושערין, ואמרין ליה דשערין, אמר להון וכמה הות טימי דידיה בכל קנטירין או ב' קנטירין, אמרין לו סגין ב' מנין, אמר להון קיימון דנצחין עשרת (מיניכון) [מיניכון] לעשרת אלפי קנטירי דכספא